

Miljøministeriet
Miljøminister Troels Lund Poulsen
Højbro Plads 4
1200 København K.

23. juni 2009

Pr. E Post

Serviceeftersyn af naturbeskyttelseslovens § 3

Kære Troels Lund Poulsen

Naturbeskyttelseslovens § 3 er en hjørnesten i dansk naturbeskyttelse. § 3 arealerne indgår derfor også med stor vægt i både de danske 2010-indikatorer og de danske bæredygtighedsindikatorer.

I den seneste tid har vi fra vores aktive rundt i landet og fra pressen fået talrige eksempler på, at § 3-registreringerne er uaktuelle, beskyttede arealer forsvinder eller kun eksisterer på papiret, samt at kvaliteten er vigende og væsentlige overtrædelser af loven forfølges tilsyneladende ikke i alle tilfælde.

Når der rejses berettiget tvivl om hvorvidt naturbeskyttelse reelt fungerer, er det derfor meget alvorligt.

I "Cirkulære om registrering af beskyttede naturtyper ...", der er fra 1993, men fortsat gælder, blev det fastsat, at "amtsrådet foretager en løbende vedligeholdelse af registreringen af beskyttede naturtyper". En forpligtelse, som med kommunalreformen siden er overtaget af kommunerne. Men tilsyneladende er meget store forskelle på aktualiteten af § 3 registreringerne fra amt til amt og dermed kommune til kommune.

Det skaber en usikker retstilstand og usikkerhed såvel for naturen som for lodsejerne. Vi har noteret os, at dette synspunkt deles af "Fødevarer og Landbrug".

Derfor er der i første omgang behov for at få undersøgt hvordan den snart 20 år gamle naturbeskyttelseslov egentlig virker og hvordan vi kan skabe et tilstrækkeligt vidensgrundlag for den daglige forvaltning i kommunerne:

- Hvor ligger § 3-områderne?
- Hvor mange er de og hvor store er de?
- Hvordan har udviklingen været siden 1994?
- Hvor store § 3-arealer er siden deres kortlægning blevet opdyrket eller er groet til i en grad hvor de ikke længere er beskyttet?
- Hvad er kvaliteten, sker der den nødvendige pleje?
- Hvordan bidrager arealernes til helhed og sammenhæng i naturen?
- Er der de rette midler og den rette vilje til et regelmæssigt tilsyn og en effektiv håndhævelse?
- Foretages der en fyldestgørende overvågning af naturtilstanden?

Alt tyder således på at der er behov for opdatering af § 3-registreringerne, herunder fornyet analyse af områdernes naturkvalitet. Med hjemmel i cirkulærets § 4 stk. 3 kan og bør du foranledige en opdatering af registreringerne hurtigst muligt. Og med hjemmel i § 4 stk. 1) kan du fastsætte en mere entydig og operationel bestemmelse om hyppigheden af den fremtidige vedligeholdelse af § 3 registreringerne.

Et andet aspekt af samme sag er at § 3-udpegningen kun er vejledende. Dette betyder i praksis at en lodsejer uden de store risici kan pløje et naturareal op og efterfølgende hævde at det var fejludpeget. Det er i disse tilfælde meget tungt for en kommune at underbygge påstanden om at opdyrkningen var ulovlig, og de fleste kommuner har ikke ressourcer til at løfte denne bevisbyrde. Så længe udpegningen kun er vejledende må man konstatere at naturbeskyttelsesloven er meget svag.

En bindende § 3-udpegning vil kunne give kommunerne arbejdsro, så de kan arbejde konstruktivt på deres naturplanlægning i stedet for at halse rundt efter en række tilfældige overtrædelsessager.

På længere sigt er der et åbenlyst behov for i loven at indarbejde incitament for jordejerne til ikke blot at sikre, men også skabe, mere beskyttet natur. Der er behov for at forhindre at naturen gror ud af beskyttelsen fordi der er for stor næringsstofbelastning, manglende pleje eller afvanding. Der bør indarbejdes en pligt for lodsejeren, eventuelt mod en kompensation, til at holde naturen i god naturmæssig stand tilsvarende bestemmelsen om at landbrugsarealer skal holdes i god dyrkningsmæssig stand.

Det Grønne Kontaktudvalg ønsker et konstruktivt, vidensbaseret samarbejde om at beskytte Danmarks natur.

Med venlig hilsen

Ella Maria Bisschop-Larsen
Præsident i Danmarks Naturfredningsforening og formand for Det Grønne Kontaktudvalg

Kopi:
Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Det Grønne Kontaktudvalg

er et kontaktforum for Danmarks grønne organisationer. Bag denne skrivelse står:

Biologforbundet
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Botanisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening - BirdLife Denmark
Dansk Pattedyrforening
Dyrenes Beskyttelse
Dansk Entomologisk Forening
Foreningen til Svampekundskabens Fremme
Greenpeace-Danmark
Natur og Ungdom
Nepenthes
WWF Verdensnaturfonden
Naturhistorisk Forening for Jylland
Friluftsrådet